

กระทู้ถามที่ ๒๒๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องจากประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหายาเสพติดมาช้านาน โดยสภาพปัญหาได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะของโลกยุคปัจจุบัน เด็กและเยาวชนเริ่มใช้ยาเสพติดมีอายุน้อยลง ประกอบกับการที่มีคำสั่งยกเลิกการตั้งด่านตำรวจตามท้องถนนของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติส่งผลมาให้ซึ่งอาชญากรรมอื่น ๆ อาทิ ขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด การขนส่งยาเสพติดทำได้ง่ายตาย ยาเสพติดมีราคาถูกลง ตำรวจรีดไถ เป็นต้น ส่งผลให้การปราบปรามยาเสพติดทำได้ยากขึ้น

๑. รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นไทยอย่างเป็นระบบได้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีนโยบายยกเลิกการตั้งด่านของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์อะไร เพราะการยกเลิกการตั้งด่านตำรวจตามจุดต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ตามมา และจะแก้ไขนโยบายในการยกเลิกการตั้งด่านตำรวจตามจุดต่าง ๆ ได้หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤษฎ์พงษ์ เกียวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๒๙ ร.

ของ นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกระบี่ พรรคภูมิใจไทย
เรื่อง การแก้ไขปัญหาเสพติดในเยาวชนไทย

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาเสพติด ในเยาวชนไทย ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องที่ได้รับรายงานจากกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

การป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติด รัฐบาลกำหนดเป็นประเด็นสำคัญภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (แผน ๒๐ ปี) ในประเด็นความมั่นคง โดยได้ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานกลางในการอำนวยความสะดวกนโยบายร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งเด็กและเยาวชนของประเทศ เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร เป็นต้น โดยการดำเนินงานประกอบด้วย ๒ มาตรการหลัก คือ

๑. การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสม เน้นการสร้างกระแสสังคมให้เกิดการตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายเยาวชนวัยรุ่นเสี่ยงสูงอายุระหว่าง ๑๕-๒๔ ปี เป็นลำดับแรกสุด ควบคู่การส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาทุกระดับ ให้ดำเนินการภายใต้กรอบ ๕ ด้าน คือ สร้างภูมิคุ้มกัน ค้นหา รักษา ฝึกระวัง และบริหารจัดการ ควบคู่การยกระดับระบบการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง โดยการส่งเสริมสนับสนุนกลไกและกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับช่วงวัยอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ระดับปฐมวัย ส่งเสริมและประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions: EF) ในการวางรากฐานสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดระยะยาวอย่างต่อเนื่อง ในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผ่านกลไกครูผู้สอนและครูผู้ดูแลเด็กทั่วประเทศ

(๒) ระดับประถมศึกษา ให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด โดยบรรจุเนื้อหา ความรู้และทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดผ่านการเรียนการสอนในหลักสูตรปกติ ได้แก่ รายวิชาสุขศึกษา ควบคู่การส่งเสริมให้วิทยากรป้องกันที่หลากหลายเข้าสอนในโรงเรียน ตามบริบท อาทิ ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระสอนศีลธรรม เป็นต้น

(๓) ระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดผ่านการเรียนการสอนในหลักสูตรปกติ ได้แก่ รายวิชาสุขศึกษา ควบคู่การส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมและทักษะอาชีพให้ผู้เรียนตระหนักเห็นคุณค่าในตนเอง รวมถึงให้สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษา ฝ้าระวัง ค้นหาคัดกรองนักเรียน กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มใช้ยาเสพติดให้เข้าสู่ระบบการดูแลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรูปแบบที่เหมาะสม และเน้นย้ำให้สถานศึกษาให้โอกาสนักเรียนได้ศึกษาต่อตามปกติ

(๔) ระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมให้มีกิจกรรมกระตุ้นการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ควบคู่การส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและฝ้าระวังปัญหาเสพติดทั้งใน/รอบสถาบันการศึกษา รวมถึงการสร้างพลัง การมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษาในการดำเนินกิจกรรมป้องกันยาเสพติดต่าง ๆ

(๕) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กนศ.) โดยการดำเนินการค้นหา ประชากร วัยเรียน (เด็กและเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา) เพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาที่เหมาะสม โดยการให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดสอดแทรกในการเรียนการสอนปกติ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ

๒. การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมุ่งให้เกิดพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเยาวชน โดยการส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ควบคู่การส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมเชิงบวก กิจกรรมพัฒนาตนเอง รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการฝ้าระวังปัญหาเสพติด ในเด็กและเยาวชนจากทุกภาคส่วน อาทิ หมู่บ้าน/ชุมชน สถานประกอบการ เป็นต้น เพื่อบูรณาการขับเคลื่อนงานให้เกิดพื้นที่ปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับในส่วนของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีภารกิจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเป็นฝ่ายอำนวยการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการวางแผน ควบคุม บูรณาการและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้ชุมชนและสังคมปลอดภัยจากยาเสพติด

ในด้านการปราบปรามแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้น ทางกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ได้จับกุมผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ ๆ มีการปิดล้อมตรวจค้นเป้าหมายทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นประจำ สามารถทำลายเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ได้ของกลางยาเสพติดและยึดทรัพย์สินจากการกระทำความผิดได้เป็นจำนวนมาก และจับได้หลายครั้งต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งทางกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ในสื่อที่หลากหลาย เพื่อสร้างการรับรู้ให้เห็นถึงความจริงจังในการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อีกทั้งยังเป็นการสร้างการรับรู้ให้แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ รับทราบ และตระหนักถึงโทษ และผลเสียของการเข้ามาข้องเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ว่าจะในฐานะผู้เสพหรือผู้ค้าเองก็ดี

ในส่วนของการบูรณาการความร่วมมือในทุกภาคส่วน กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด มีนโยบายมอบเครื่องหมายสยบไพริกิตติมศักดิ์ ให้แก่หน่วยงานหรือประชาชนที่ให้ความร่วมมือ

ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอีกด้วย เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหายาเสพติดได้ครบทุกมิติ และยังมีภารกิจเชิงรุกในการป้องกันยาเสพติดโดยมุ่งเน้นไปยังสถานศึกษา หมู่บ้าน ชุมชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนพัฒนาเจตคติให้แก่เด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด และร่วมกันไม่ยุ่งเกี่ยวและต่อต้านยาเสพติด ซึ่งทางกองบัญชาการได้ดำเนินการป้องกันผ่านกิจกรรม/โครงการสำคัญ ๆ ตามแผนปฏิบัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

แผนงาน สร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติด

เป้าหมาย : เสริมสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับประชากรกลุ่มเสี่ยงสูง และประชากรกลุ่มทั่วไป เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา มุ่งก่อให้เกิดความสำนึกตระหนักถึงโทษภัย ยาเสพติด ให้เข้าใจและรู้จักวิธีป้องกันตนเองจากยาเสพติด ลดปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ และพฤติกรรม ที่จะนำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงเสริมสร้างการรับรู้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันยาเสพติด มีโครงการ ๒ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) หรือโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ดำเนินงานโดยครูตำรวจ D.A.R.E. ซึ่งเป็นกลจักรสำคัญในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ในการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติดให้แก่เด็กนักเรียน **ระดับประถมศึกษา**ทั่วทั้งประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้เด็กนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มประชากร วัยเสี่ยงสูง ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนสร้างทักษะการตัดสินใจหลีกเลี่ยงและวิธีการปฏิเสธ เมื่อนักเรียนถูกชักชวนให้ทดลองใช้ยาเสพติด ซึ่งปัจจุบันมีครูตำรวจ D.A.R.E. ทั่วประเทศ จำนวน ๗,๙๒๔ คน มีนักเรียนที่ผ่านโครงการทั้งสิ้นกว่า ๕ ล้านคน ทั่วประเทศ

๒. โครงการตำรวจประสานโรงเรียน (๑ ตำรวจ ๑ โรงเรียน) ดำเนินงานโดยตำรวจ ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก สน./สภ. เข้าไปประสานการปฏิบัติกับครูปกครองในโรงเรียน **ระดับมัธยมศึกษา** เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การพนัน สื่อลามกอนาจาร การทะเลาะวิวาท ร้านเกม สถานบันเทิง และปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ ดำเนินการคัดกรองนักเรียน แบ่งกลุ่มนักเรียน เป็นกลุ่มดี กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มเสพ/ขาย เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหา ได้อย่างถูกต้อง ปัจจุบันมีโรงเรียนที่เข้าร่วมในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๘๓ โรงเรียน

แผนงาน การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการป้องกันยาเสพติด

เป้าหมาย : หดุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดให้ลดน้อยลงจนหมดไป ลดจำนวนผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เพิ่มจำนวนครัวเรือนปลอดยาเสพติด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตัวเองอย่างยั่งยืน ได้แก่ **โครงการดำเนินงานชุมชนยั่งยืน เพื่อแก้ไข**

ปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยโครงการนี้ได้มุ่งเน้นไปยังหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหมู่บ้านหรือชุมชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน โดยประชากรในหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายา พัฒนาบุคลากรในชุมชน ฝึกอาชีพ ให้ชุมชนเกิดความยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติด แบบครบวงจร ตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงจะเห็นได้ว่ากองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดได้ดำเนินการป้องกันยาเสพติด โดยสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดมาโดยตลอด โดยผ่านกิจกรรมหรือโครงการที่กล่าวมาแล้วนั้น เพื่อสร้างความตระหนัก และรับรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดในทุกระดับ โดยเริ่มตั้งแต่กลุ่มประชากรวัยเสี่ยงสูง ซึ่งก็คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตลอดจนครอบคลุมถึงระดับหมู่บ้านและชุมชนอีกด้วย

คำตอบข้อที่ ๒

การยกเลิกการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดทั่วประเทศตามนโยบายของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาตินั้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานสากล โปร่งใส ตรวจสอบได้ แต่ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงด่านตรวจถาวรที่ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งหากมีกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วน ในการป้องกันมิให้เกิดปัญหาอาชญากรรมก็สามารถตั้งจุดตรวจ จุดสกัดตามยุทธวิธี เช่น การกักตุนจับกุมคนร้ายตามแผนเผชิญเหตุ การป้องกันรักษาพื้นที่ปฏิบัติการใด ๆ เพื่อรักษาความปลอดภัยหรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามแผนภารกิจใดภารกิจหนึ่งเป็นการเฉพาะ เท่าที่จำเป็นแก่กรณี ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและได้แจ้งหน่วยงานในสังกัดยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแล้ว

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้น ได้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของด่านและจุดตรวจ (ในที่นี่หมายถึง ด่านตรวจถาวร ด่านตรวจความมั่นคง และจุดตรวจยาเสพติด) และได้กำหนดเป็นแนวทางสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ภายใต้แผนปฏิบัติการและการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้มีด่านและจุดตรวจดังกล่าวทั่วประเทศรวมกัน จำนวน ๗๓ แห่ง (ด่านตรวจ ๔๓ แห่ง และจุดตรวจ ๓๐ แห่ง) การสกัดกั้นจับกุมการลักลอบลำเลียงยาเสพติดรายสำคัญเป็นผลการปฏิบัติการ ด่านตรวจถาวร ตามเส้นทางหลัก เส้นทางรอง และเส้นทางลำเลียงสำคัญตามมาตรการสกัดกั้นยาเสพติด โดยมีการบูรณาการด้านการข่าวร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการนำเทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัยมาสนับสนุนการดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ผ่านมาสามารถจับยึดยาบ้าได้จำนวน ๒๒๔ ล้านเม็ด คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของของกลางยาบ้าที่จับกุมทั่วประเทศที่มีจำนวน ๓๑๙ ล้านเม็ด และจับยึดไอซ์ได้ประมาณ ๔,๕๐๐ กิโลกรัม หรือร้อยละ ๔๘ ของของกลางไอซ์ที่มีจำนวน ๙,๒๐๐ กิโลกรัม

สำหรับด้าน จุดตรวจ ประเภทที่อยู่นอกเหนือจากด่านถาวร ด้านตรวจความมั่นคง และจุดตรวจยาเสพติดข้างต้น ซึ่งดำเนินการเฉพาะกรณี เช่น เพื่อบังคับใช้กฎหมาย สกัดกั้นจับกุมผู้ร้าย ยานพาหนะต้องสงสัย ควบคุมโรคโควิด - 19 หรือรักษาความสงบเรียบร้อย ไม่มีผลกระทบกับการดำเนินการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติด